

ДО ПРОБЛЕМАТИКИ ВЖИВАННЯ ТЕРМІНООДИНИЦЬ ІЗ ПРОПРІАТИВАМИ В СУЧАСНИХ МЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Н.І. Бицко

Вищий державний навчальний заклад України "Буковинський державний медичний університет", м. Чернівці

Мета роботи. Проведення лексико-стилістичного дослідження науково-медичних текстів щодо коректного вживання терміноодиниць з пропріативами.

Матеріал і методи. Вибірка фактичного матеріалу із "Англо-українського ілюстрованого медичного словник Дорланда" у двох томах та "Словника-довідника ендокринолога" Казакова А.В., Кравчун Н.А., Ільїної І.М. [1, 12], яка дозволила продемонструвати через призму систематизації лексико-стилістичних методів дослідження вживання епонімічної лексики в медичній терміносистемі.

Результати. Дослідження свідчить, що саме використання загальних ономастичних принципів (етимологічного, формантного (словотвірного) і лексико-семантичного) дозволять максимально розкрити природу номінації складних медичних термінів, визначити міжмовні зв'язки, вказати на історико-антропонімічний характер іменування термінологічних одиниць, що містять власні назви.

Висновки. Запроноване дослідження має практичне спрямування й теоретичне обґрунтування, адже має зв'язок з важливими науковими завданнями сьогодення - упровадження офіційної національної термінології для широкого загалу лікарів-практиків, науковців різних спеціалізацій, у навчальному процесі - для підготовки грамотних спеціалістів з різних дисциплін.

Ключові слова:

ономастика, епонімія, медичний термін, пропріативна лексика, етимологічні дослідження медичних термінів.

Клінічна та експериментальна патологія Т.17, №3 (65), С.141-145.

DOI:10.24061/1727-4338.XVII.3.65.2018.148

E-mail:f.languages@bsmu.edu.ua

ПРОБЛЕМАТИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРМИНОЕДИНИЦ С ПРОПРИАТИВАМИ В СОВРЕМЕННЫХ МЕДИЦИНСКИХ ИССЛЕДОВАНИЯХ

Н.И. Бицко

Цель работы. Проведение лексико-стилистического исследования научно-медицинских текстов с позиций корректного использования терминоединиц с проприативами.

Материал и методы. Выборка фактического материала из "Англо-украинского иллюстрированного словаря Дорланда" в двух томах и "Словаря-справочника эндокринолога" Казакова А.В., Кравчун Н.А., Ильиной И.Н. [1, 12], которая позволила продемонстрировать через призму систематизации лексико-стилистических методов исследования использование эпонимической лексики в медицинской терминоносистеме.

Результаты. Исследование свидетельствует, что именно использование общих ономастических принципов (этимологического, формантного и лексико-семантического) позволит максимально раскрыть природу номинации сложных медицинских терминов, определить языковые связи, указать на историко-антропонимический характер наименований терминологических единиц, которые включают собственные имена.

Выводы. Исследование имеет практическое направление и теоретическое объяснение, которое связано с важной научной проблематикой современности - использование официальной национальной терминологии для врачей-практиков, научных работников разных специализаций, в образовании - для подготовки грамотных специалистов по различным морфологическим дисциплинам.

Ключевые слова:

ономастика, эпонимия, медицинский термин, проприативная лексика, этимологические исследования медицинских терминов.

Клиническая и экспериментальная патология Т.17, №3 (65), С.141-145.

THE RANGE OF PROBLEMS OF TERMINOLOGICAL TERMS USE WITH PROPRIATIVES IN MODERN MEDICAL INVESTIGATIONS

N.I. Bytsko

Objective. To carry out the lexical-stylistic study of the scientific medical texts concerning the correct use of terminological units with propriatives.

Material and methods. Selection of actual material from Dorland's "English-Ukrainian illustrated medical dictionary" (two volumes) and "Endocrinology dictionary-reference" by Kazakova A.V., Kravchun N.A., Il'ina I.M. [1, 12] enabled to show the use of eponym vocabulary in medical terminological system in the light of systematization of

Key words:

onomastics, eponymy, medical term, propriative vocabulary, etymological investigation of medical terms.

the lexical-stylistic methods of the research.

Results. *The research testifies that just the use of the general onomastic principles (etymological, formant (word-formation) and lexical-semantic) will give the possibility to expose maximally the nomination nature of the compound medical terms, to define interlingual connections, to indicate historical-anthropomorphic character of terminological units' denominations containing proper names.*

Conclusion. *The suggested investigation has practical direction and theoretical substantiation due to the connection with important scientific tasks of the present time - usage of official national terminology for practical doctors, scientists of different specialties, in educational process - for training of competent specialists in various morphological subjects.*

Вступ

Бурхливе утворення нових дисциплін (в середньому кожні 25 років число їх подвоюється) спричиняє собою їх потребу у власній термінології, що призводить до стихійного виникнення термінологій. В умовах "термінологічного потоку" перед фахівцями постає серйозна проблема впорядкування всього масиву термінології [18]. У сучасному світі в результаті активізації досліджень у медичній галузі з'явилося понад 90% нових слів, що складають спеціальні медичні терміни [8]. Потреба в термінах набагато вища, ніж в загальноживаних словах. Зростання кількості термінів деяких наук випереджає зростання кількості загальноживаних слів мови, і в деяких науках кількість термінів перевищує кількість неспеціальних слів.

Власні і загальні назви, як відомо, є мовною універсалиєю, оскільки вони характерні для мови в цілому: таким чином вирізняються найменування одиничних предметів або класів однотипних об'єктів. Оніми як специфічні мовні одиниці мають диференційні ознаки, характерні в цілому для всього класу пропріативів, певних розрядів власних назв або окремих номінацій. З'ясування особливостей онімів, засвідчених у їх творенні, семантиці, відмінюванні, функціонуванні тощо, є безпосереднім завданням ономастичних студій протягом більш ніж двохтисячолітнього періоду вивчення онімної лексики.

Термінологія, займаючи в спеціальних мовах центральне місце, володіє певною самостійністю формування і розвитку. Процеси терміноутворення і терміновживання - "не стихійні, а свідомі процеси, підконтрольні лінгвістам і термінологам. Норма в термінології повинна не суперечити, а відповідати нормам загальнолітературної мови, в той же час існують і особливі вимоги, які пред'являються до терміну" [11]. Звідси неминує витікає і деяка самостійність лінгвістичного критерію оцінки термінологічної одиниці, і зокрема, нормативної вербалізації терміноодиниць з пропріативами. Питання це має давню традицію. Нормативні вимоги до терміну вперше були сформульовані основоположником російської термінологічної школи Д.С. Лотте. Це - "системність термінології, незалежність терміну від контексту, стислість терміну, його абсолютна і відносна однозначність, простота і зрозумілість, ступінь впровадження терміну" [16]. Надалі ці вимоги лягли в основу методичної роботи над термінологією в Комітеті науково-технічної термінології Академії наук і були зведені у "Короткому методичному посібнику з розробки і впорядкування науково-технічної терміно-

логії", до якої і належать термінологічні медичні одиниці [17].

У роботах останніх років виділяють прагматичні вимоги, обумовлені специфікою функціонування терміну, серед яких можна назвати наступні: "зануреність, сучасність, інтернаціональність і благозвучність терміну, у тому числі і епоніма-терміну, особливо в медицині. Потреби міжнародного спілкування фахівців у зв'язку з тенденцією, що росте, до інтернаціоналізації наукових досліджень, збільшенням обміну науковою і технічною інформацією відбиваються в зростанні престижу інтернаціональності, або близькості форми і збіги за змістом, епонімів-термінів, що вживаються в декількох національних мовах. Ця тенденція відображає необхідність примирити вимогу наукової точності, з одного боку, і практичній стислості - з іншою. Благозвучність епоніма-терміна має два аспекти: зручність вимови і власне благозвучність" [9].

Якщо говорити про синтаксичні моделі, що використовуються як епоніми-терміни, то в більшості випадків це моделі в двох варіантах: субстантивному і атрибутивному. Іменний характер словосполучень доповнюється, в основному, прикметниковими зворотами. Наприклад, "додаткове ядро рухового нерва Якубовича, Едінгера, Вестфаля"; "трикутна ділянка стінки глотки Кілліана" [21]. У ролі субстантивного компонента можуть виступати: іменники російського походження ("горбок", "камінь", "вкладки", "прикус"); іменники греко-латинського походження ("стоматит", "одонтома", "індекс", "стоматорагія"); іменники, запозичені з інших мов ("емаль", "пломба", "гайморит") [22].

Численну групу складають термінологічні словосполучення, у складі яких два атрибутивних компоненти ("кісткова зубна кіста", "зовнішня артерія щелепи"). Для субстантивних епонімів-термінів найбільш характерні такі моделі: іменник (Н.в.) + іменник (Р.в.): "хвороба Верльгофа", "набряк Квінке", "синдром Фреліха", "кухоль Ейсмарха" [22].

Поєднання всіх цих функціональних компонентів призводить до такого стану термінологічної системи, коли різко зростає термінологічна синонімія, що перешкоджає адекватному сприйняттю наукової інформації, адекватному перекладу наукової медичної літератури, взаєморозумінню і взаємозбагаченню національних медичних наукових шкіл, і гальмує впорядкування терміносистеми, наприклад: "прогнія - дистальний прикус"; "прогнотія - мезіальний прикус"; "верхній - дистальний"; "нижній - проксимальний"; "видалення - ампутація, ектомія, резекція, екстирпація" [19].

Клінічна та експериментальна патологія. 2018. Т.17, №3 (65)

У лінгвістичній літературі немає єдиної думки про термінологічну синонімію. Хоча, безумовно, наявність синонімів не бажане в термінології явище, факт її існування визнається багатьма вченими (В.А. Гречко, Б.Н. Головін, С.В. Грін'юв, В.П. Даниленко, Р.Ю. Кобрін). Інші ж мовознавці-дослідники категорично відкидають синонімію у сфері сучасної термінології, в професійній лексиці (В.К. Фаворит, А.П. Євгенєва, А.Б. Шапіро, Е.Н. Толікіна). Основною базою утворення термінологічної синонімії є запозичення з грецької і латинської мов і їх еквіваленти російського походження. Чимало дослідників заперечують наявність повних синонімів. Д.С. Лотте вважає, що в термінології слід розрізняти "абсолютні" і "відносні" синоніми, І.В. Рахманов розрізняє в семантичному плані "рівнозначні і нерівнозначні синоніми". Заперечують наявність "абсолютних" синонімів Е.М. Галкіна-Федорук, Л.А. Булаховський, Р.А. Будагов та ін. [Кутина Л.Л. Языковые процессы, с. 90]. Відповідно до спостережень можна стверджувати, що в медичній термінології функціонують часткові синоніми. В окремих випадках кількість синонімів може сягати 15 і більше. Ми вважаємо, що потрібно "звести до мінімуму" число термінів-синонімів, залишивши один - найбільш точний.

Разом з класичними термінами-епонімами, що увійшли до вжитку в XVI-XIX століттях, з'являються нові терміни, що відображають як етапи розвитку нових галузей медичної науки, так і пріоритет того або іншого вченого, країни у відкритті нових фактів. Крім того, слід зазначити, що епонімічним термінам також властиві емоційність і експресивність, як позитивна, так і негативна ("Аліса в країні чудес", "намісто Венери", "Ельшпіга перлини", "танець святого Вітта", "Вальдейера доріжка із перлів", "Галлера гірський дротик", "Генке апельсин" та ін.) [1].

Останнім часом спостерігається частковий процес заміни нейтральних назв асоціативними термінами (епонімічний термін "Мальгіпієва мережа" замінений назвою "Чудесна мережа", термін "Галлера ніготь" - синонімом "пташина шпора" і в "Енциклопедичному словнику медичних термінів" епонімом вже не супроводжуються [10]. Найбільш розповсюджену зону термінів-епонімів ми зустріли у назвах синдромів та симптомів, при цьому більш термінів мають просту, бінамінальну конструкцію (пропріатив + апелятив). Розглянемо етимологію деяких з них: Аддісона синдром - хронічна недостатність надниркових залоз, клінічна назва "гіпокортицизм". Цей патологічний стан вперше дослідив британський терапевт Томас Аддісон (1855р); Барнетта синдром - інша назва "молочно-лужений синдром". Вперше описав американський лікар С.Н. Burnett (1901-1967pp.); Вольфрама синдром - інша назва-синонім DIDMOAD синдром, аббревіатура, яка складається з перших літер основних проявів синдрому (Diabetes, Insipidus, Diabetes, Mellitus, Optic atrophy, Deafness), який вперше дослідив американський лікар D.J. Wolfram; Кіліна синдром - інша назва "нервова анорексія", хвороба стосується прогресуючої втрати ваги тіла, яка приводить до дисфункції ендокринної системи. Назва походить від ім'я шведського вченого Eskil

Kylin (1889-1975pp.); Конна синдром - інша назва "синдром первинного гіперальдостеронізма" (аденома кори нирок). Вперше описав американський ендокринолог Jerome W. Conn (1907-1994pp.); Лешке синдром - інша назва "дистрофія", спадкова ендокринна хвороба, походить від ім'я німецького терапевта E.F.W. Leschke (1887-1933), який вперше описав цю хворобу; Лундбека синдром - інша назва "діабетична ангіопатія", назва походить від ім'я датського лікаря Lundbaek Knud (1912); Меліхова симптом - специфічний погляд хворого, який спостерігається при зобі, внаслідок скорочення м'язів, який описав лікар П.Г. Меліхов (1941р.), що займався проблемами тиреотоксикоза та описав 75 симптомів цього захворювання; Рейно симптом - дерматологічне захворювання верхніх кінцівок з ураженням малих кінцевих артерій й артеріол, яке спровоковано ендокринологічним фактором ризику (порушення у роботі щитоподібної залози). Вперше ця хвороба була описана у 1862 році французьким лікарем Морісом Рейно (A. G. Maurice Raynaud) (1834 - 1881); хвороба Хашимото - інші назви "тиреоїдит Хашимото" або "зоб Хашимото", запалення щитоподібної залози. Хвороба була описана 100 років назад японським вченим Хашимото та ін. [1].

Прослідкуємо етимологію ендокринних епонімічних термінів, які мають трьохскладову та чотирьохскладову конструкцію: Альтгаузена-Соркіна синдром (Альтгаузен метод) - А. Я. Альтгаузен и Е. М. Соркин (1933) дослідили ранні прояви синдрому прекоматозного стану, інша назва захворювання "гематоренальний синдром"; Вольвілля-Андріаде синдром - вперше цей ендокринологічний синдром описав німецький невропатолог Йоахім Фрідріх Вольвіль (1881-1958) у 1942 р. Детальний клінічний опис та аналіз етіології захворювання зробив у 1952р. португальський невропатолог Маріо Коріно де Андріаде (1906-2005); Ашара-Т'єра синдром - синоніми цього захворювання "діабет бородатих жінок" або "синдром бородатих жінок", яке пов'язане з порушеннями подниркових залоз. У назві прослідковуємо ім'я двох лікарів, які досліджували цей синдром: французький терапевт E.Ch. Achard (1860-1944 pp.) та французький невропатолог J. Thiers (1885 p.); Кернса-Сейра синдром - синонім "пігментний ретинит", "зовнішня офтальмоплегія", "повна блокада серця", при цьому спостерігається сполучення симптомів ураження нервової та ендокринної системи. Клінічну картину захворювання дослідили та описали англійські лікарі Томас П.Кернс в 1946 році та Джордж Помероя Сейєр в 1958; Мартіна-Олбрайта синдром - синонім "псевдогіпопаратиреоїдний синдром", хвороба пов'язана з утилізацією тканин гормонора щитоподібних залоз. У назві ім'я лікарів: швейцарський лікар E. Martin та американський лікар F. Albright (1900 p.); Гадімі-Партигтона-Хантера синдром - інша назва "гістідінемія", у назві спостерігаємо три прізвища лікарів, які вперше описали клініку хвороби: американський педіатр Ghadimi Hossein (1922); канадський педіатр Partington Michael W.(1926); канадський лікар Hunter Andrew Tate (1927); Де Тоні-Дебре-Фанконі синдром - спадкова хвороба, пов'язана з ферментативною недо-

статністю проксимальних каналців нирок. Назва походить від прізвища італійського педіатра G. de Toni (1895-1933), французького педіатра A.R. Debre (1882-1934) та швейцарського педіатра G. Fanconi (1892-1936); Моргані-Стюарта-Мореля синдром - інша назва "фронтальний гіперостоз", вперше захворювання дослідили: італійський лікар та анатом G.B. Morgagni (1682-1771); англійський невропатолог R. M. Stewart (XX ст.); швейцарський психіатр F. Morel (1888-1957); Лінча-Каплана-Хенн-Краш синдром - комплекс спадкових аномалій: цукровий діабет, гіперліпемія, гіагонадизм та ін. У назві спостерігасмо епоніми (прізвища лікарів, які досліджували вищезазначений синдром): американський терапевт і генетик Lynch Henry T. (1928); американський генетик і психіатр Kaplan Arnold Raymond (1926); американський терапевт Henn Mary Josephine (1919); американський біолог Krush Anne J. Пехкранца-Бабінського-Фреліха синдром - нейроендокринний синдром, інша назва "адипозогенітальна дистрофія", яка характеризується ожирінням. Вперше симптом описав нейрохірург Моргані, але назву, яка дійшла до нашого сьогодення цьому захворюванню дав відомий нейрохірург Харві Уільямс Кушинг (Harvey Williams Cushing) (1869-1939рр.), якого вважають батьком сучасної нейрохірургії мозку. Він присвятив назву хвороби відомим фахівцям, які проводили дослідження щодо вищезазначеного синдрому: російському нейрохірургу Пехкранцу, який досліджував цей симптом у 1899 році, лікарю-невропатологу Жозефу Бабінському (дослідження 1900 року) та австрійському невропатологу Альфреду Фреліху (дослідження 1901 року).

Проаналізував вибраний фактичний матеріал, зрозуміло, що основне смислове навантаження в епонімічних медичних термінах звичайно несе апелятив (загальна назва), але саме власна назва (епонім) доповнює медичний термін певною біографічною інформацією, знання якої дозволяє детально розкрити етимологію складного медичного терміна [1].

Сьогодні важко собі уявити "вивчення еволюції клінічного мислення, діагностики, історії і розвитку клініки, медицини без знання клінічної термінологічної епонімії. Вивчення епонімічних термінів сприяє розкриттю еволюції клінічних дисциплін, діагностичного процесу мислення, а також формуванню термінологічної компетенції у студентів-медиків, опануванню ними мови спеціальності" [5]. Слід зазначити, що в сучасній мові прослідковується і негативне ставлення до термінів, створених на основі імен власних. Причина тому - недостатня семантична мотивованість термінологічних одиниць типу: "комплекс Гольджі", "Стоксу закон", "Сухаревої тріада", що можна пояснити асемантичністю власних імен, що входять до їх складу [6]. Але велику групу складають клінічні терміни-епоніми, що відображають назви окремих частин органа, тканини, клітини, найбільш поширені методи дослідження, морфологічні теорії або наукові відкриття, що отримали широке визнання ("Гете кістка, Гольджі клітини, Руже оболонка, Шарнеєво волокно, Пехліна залоза, Рюнша м'яз, Грубера зв'язка, Врісберга хрящ, Лушки мигдалини, Морганієв шлуночок, Буяльського метод,

Воробйова спосіб, Кювье вчення, Стоксу закон, Коуна правило, Мечникова теорія запалення, Сельє стрес-реакція, Гарвея положення, Крога концепція, Бернуллі принцип, Айзенка особовий опитувальник, Анохіна біологічна теорія емоцій" та ін.) [19]. У цих епонімах акумульовані зусилля учених і лікарів різних країн світу в пізнанні будови і функціональних особливостей органів людського тіла, увічнена спадкоємність наукового знання, без якої неможливий хоч якийсь успішний розвиток сучасної морфологічної науки.

Висновки

Дослідження має практичне спрямування й теоретичне обґрунтування, адже має зв'язок з важливими науковими завданнями сьогодення - упровадження офіційної національної термінології для широкого загалу лікарів-практиків, науковців різних спеціалізацій, у навчальному процесі - для підготовки грамотних спеціалістів з різних дисциплін.

Список літератури

1. Джукль П, Зіменковський Б, редактори. Англо-український ілюстрований медичний словник Дорланда. У 2-х т. 29-е вид. Львів: Наутилус; 2002. Т. 2; 2688 с.
2. Андрианов СН. Некоторые вопросы построения словарей специальной терминологии. В: Бархударов ЛС, редактор. Тетради переводчика. Вып. 2. Москва: Международные отношения; 1964, с. 78-91.
3. Арнольд ИВ. Лексикология современного английского языка: учеб. пособ. 2-е изд., перераб. Москва: ФЛИНТА; 2012. 376 с.
4. Бархударов ЛС. Язык и перевод (Вопросы общей и частной теории перевода). Москва: Международные отношения; 1975. 240 с.
5. Борисова ЛИ. Лексические трудности перевода научнотехнической литературы с английского языка на русский. Москва: ВЦП; 1979. 135 с.
6. Борисова ЛИ. Лексико-стилистические трансформации в англо-русских научно-технических переводах. Москва: ВЦП; 2001. 168 с.
7. Борисова ОВ. Трансформация вербалізації в англо-українському перекладі [дисертація]. Київ; 2005. 279 с.
8. Воробьева МБ. Особенности реализации эпонимов-терминов в научном тексте. В: Цвиллинг МЯ. Научная литература: язык, стиль, жанры. Москва: Наука; 1985, с. 33-47.
9. Гудманян АС. Практика перекладу з основної іноземної мови науково-технічної літератури: хрестоматія. Київ: НАУ; 2005. 80 с.
10. Даниленко ВП, Волкова ИН, Морозова ЛА, Новикова НВ. Лингвистический аспект стандартизации терминологии. Москва: Наука; 1993 126 с.
11. Даниленко ВП. Русская терминология: опыт лингвистического описания. Москва: Наука; 1997. 246 с.
12. Казаков АВ, Кравчун НА, Ильина ИМ, Зубко МИ, Гончарова ОА, Чернявская ИВ. Словарь-справочник эндокринолога. Харьков: С.А.М.; 2009. 380 с.
13. Канделаки ТЛ. Семантика и мотивированность эпонимов-терминов. Москва: Наука; 1997. 167 с.
14. Каде О. Проблемы перевода в свете теории коммуникации. В: Комиссаров ВН. Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике: сборник статей. Москва: Международные отношения; 1978, с. 69-90.
15. Комиссаров ВН. Теория перевода (лингвистические аспекты): учебник. Москва: Высшая школа; 1990. 253 с.
16. Кутина ЛЛ. Языковые процессы, возникающие при становлении терминологической системы. В: Бархударов СГ, редактор. Лингвистические проблемы научно-технической терминологии: материалы совещания. Москва: Наука; 1970, с. 82-94.
17. Лотте ДС. Основы построения научно-технической терминологии та експериментальна патологія. 2018. Т.17, №3 (65)

минологии. Москва; 1961. 160 с.

18. Митрофанова ОД. Язык научно-технической литературы как функционально-стилевое единство [автореферат]. Москва; 1975. 47 с.

19. Нелюбин ЛЛ. Толковый переводоведческий словарь. 3-е изд., перераб. Москва; 2003. 320 с.

20. Новиков АИ Семантика текста и ее формализация. Москва: Наука; 1983. 215 с.

21. Новикова ЛН. Выявление стилообразующих возможностей творческих элементов научного текста. В: Глушко ММ, редактор. Теория и практика английской научной речи. Москва; 1987, с. 27-36.

22. Нетлюх МА, укладач. Українсько-латинський анатомічний словник. 2-е вид., оновл. Львів: Стрім; 2000. 216 с.

References

1. Dzhul P, Zimenkovskiy B, redaktory. Anhlo-ukrainskiy iliustrovanyi medychnyi slovnyk Dorlanda [English-Ukrainian illustrated dictionary of Dorland]. U 2-kh t. 29-e vyd. L'viv: Nautilus; 2002. T. 2; 2688 p. (in Ukrainian).

2. Andrianov SN. Nekotorye voprosy postroeniya slovarey spetsial'noy terminologii [Some questions of construction of special terminology dictionaries]. V: Barkhudarov LS, redaktor. Tetradi perevodchika. Vyp. 2. Moskva: Mezhdunarodnye otnosheniya; 1964, p. 78-91. (in Russian).

3. Arnol'd IV. Leksikologiya sovremennogo angliyskogo yazyka [Lexicology of modern English]: ucheb. posob. 2-e izd., pererab. Moscow: FLINTA; 2012. 376 p. (in Russian).

4. Barkhudarov LS. Yazyk i perevod (Voprosy obshchey i chastnoy teorii perevoda) [Language and Translation (Questions of General and Particular Translation Theory)]. Moscow: Mezhdunarodnye otnosheniya; 1975. 240 p. (in Russian).

5. Borisova LI. Leksicheskie trudnosti perevoda nauchno-tekhnicheskoy literatury s angliyskogo yazyka na russkiy [Lexical difficulties in translating scientific and technical literature from English into Russian]. Moscow: VTsP; 1979. 135 p. (in Russian).

6. Borisova LI. Leksiko-stilisticheskie transformatsii v anglo-russkikh nauchno-tekhnicheskikh perevodakh [Lexico-stylistic transformations in English-Russian scientific and technical translations]. Moscow: VTsP; 2001. 168 p. (in Russian).

7. Borysova OV. Transformatsiia verbalizatsii v anhlo-ukrainskomu perekhadi [Transformation of verbalization in the English-Ukrainian translation] [dysertatsiia]. Kyiv; 2005. 279 p. (in Ukrainian).

8. Vorob'eva MB. Osobennosti realizatsii eponimov-terminov v nauchnom tekste [Features of the implementation of eponyms in scientific text]. V: Tsvilling MYa. Nauchnaya literatura: yazyk, stil', zhanry. Moscow: Nauka; 1985, p. 33-47. (in Russian).

9. Hudmanian AS. Praktika perekhadu z osnovnoi inozemnoi movy naukovno-tekhnichnoi literatury [Practice of translation from the main foreign language of scientific and technical literature]:

khrestomatiia. Kyiv: NAU; 2005. 80 p. (in Ukrainian).

10. Danilenko VP, Volkova IN, Morozova LA, Novikova NV. Lingvisticheskiy aspekt standartizatsii terminologii [The linguistic aspect of the standardization of terminology]. Moscow: Nauka; 1993 126 p. (in Russian).

11. Danilenko VP. Russkaya terminologiya: opyt lingvisticheskogo opisaniya [Russian terminology: the experience of linguistic description]. Moscow: Nauka; 1997. 246 p. (in Russian).

12. Kazakov AV, Kravchun NA, Il'ina IM, Zubko MI, Goncharova OA, Chernyavskaya IV. Slovar'-spravochnik endokrinologa [Dictionary of Endocrinology]. Khar'kov: S.A.M.; 2009. 380 p. (in Russian).

13. Kandelaki TL. Semantika i motivirovannost' eponimov-terminov [Semantics and motivation of eponyms-terms]. Moscow: Nauka; 1997. 167 p. (in Russian).

14. Kade O. Problemy perevoda v svete teorii kommunikatsii [The problems of translation in the light of the theory of communication]. V: Komissarov VN. Voprosy teorii perevoda v zarubezhnoy lingvistike: sbornik statey. Moscow: Mezhdunarodnye otnosheniya; 1978, p. 69-90. (in Russian).

15. Komissarov VN. Teoriya perevoda (lingvisticheskie aspekty) [Theory of translation (linguistic aspects)]: uchebnik. Moscow: Vysshaya shkola; 1990. 253 p. (in Russian).

16. Kutina LL. Yazykovye protsessy, vznikayushchie pri stanovlenii terminologicheskoy sistemy [Language processes arising in the development of the terminology system]. V: Barkhudarov SG, redaktor. Lingvisticheskie problemy nauchno-tekhnicheskoy terminologii: materialy soveshchaniya. Moscow: Nauka; 1970, p. 82-94. (in Russian).

17. Lotte DS. Osnovy postroeniya nauchno-tekhnicheskoy terminologii [Basics of construction of scientific and technical terminology]. Moscow; 1961. 160 p. (in Russian).

18. Mitrofanova OD. Yazyk nauchno-tekhnicheskoy literatury kak funktsional'no-stilevoe edinstvo [The language of scientific and technical literature as a functional-style unity] [avtoreferat]. Moscow; 1975. 47 p. (in Russian).

19. Nelyubin LL. Tolkovy perevodovedcheskiy slovar' [Explanatory translation dictionary]. 3-e izd., pererab. Moscow; 2003. 320 p. (in Russian).

20. Novikov AI Semantika teksta i ee formalizatsiya [Semantics of the text and its formalization]. Moscow: Nauka; 1983. 215 p. (in Russian).

21. Novikova LN. Vyyavlenie stileobrazuyushchikh vozmozhnostey tvorcheskikh elementov nauchnogo teksta [Identifying the style-building capabilities of creative elements of scientific text]. V: Glushko MM, redaktor. Teoriya i praktika angliyskoy nauchnoy rechi. Moscow; 1987, p. 27-36. (in Russian).

22. Netliukh MA, ukladach. Ukrainsko-latynskiy anatomichnyi slovnyk [Ukrainian-Latin Anatomical Dictionary]. 2-e vyd., onovl. L'viv: Strim; 2000. 216 p. (in Ukrainian).

Відомості про автора:

Быцко Н. И. - к.филол.н., старший викладач кафедри іноземних мов ВДНЗ України "Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці.

Быцко Н. И. - к.филол.н., старший преподаватель кафедры иностранных языков ВДНЗУ Украины "Буковинский государственный медицинский университет, г. Черновцы.

Bytsko N.I. - a candidate of philological sciences, senior teacher of the department of Foreign Languages of Bukovinian State Medical University

Стаття надійшла до редакції 12.08.2018

Рецензент – проф. В.Ф. Мислицький

© Н. И. Быцко, 2018